

Modernizace trati Praha-Výstaviště (mimo) – Praha-Dejvice (včetně)

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
Obec: městská část Praha 6, městská část Praha 7

BIOLOGICKÝ PRŮZKUM (závěrečná zpráva)

Průhled přes řešenou trať ve Stromovce ze svahu pod ulicí Nad Královskou oborou. Foto M. Macháček

Příloha č. 1 BOTANICKÝ PRŮZKUM

Vypracoval:

RNDr. Milan Macháček

Jihlava, únor 2021

OBSAH

1. Úvodem.....	3
2. Zadání.....	3
3. Geobotanická a fytogeografická charakteristika lokality	3
4. Stručný popis lokality	4
5. Metodika.....	4
6. Vlastní výsledky průzkumu.....	5
A. Fytocenologický průzkum	5
B. Floristický průzkum	6
Seznam zjištěných druhů rostlin	6
Ochrannářsky významné druhy rostlin	10
7. Závěry.....	11
Podklady a literatura:.....	13
Přílohová část.....	13

1. Úvodem

Biologický průzkum zájmového území záměru je aktuálním podkladem z hlediska dokladování stavu biotopů (přírodních stanovišť) a druhového složení flory zájmového území záměru na řešení modernizace železniční trati Praha – Kladno, a to v úseku Praha-Výstaviště (mimo) – Praha-Dejvice (včetně). A to za účelem vstupních jednání na orgánech ochrany přírody ohledně další přípravy záměru na projekční, eventuálně realizační úrovni.

Byl proto proveden aktualizovaný biologický průzkum v jarním a letním období roku 2019 (duben, květen, červen, červenec) a roku 2020 (duben, červen). Součástí byl rovněž botanický průzkum, mj. s cílem postihnout případné změny oproti průzkumům pro původní Dokumentaci E.I.A. (2008)¹ ve výskytech ochrannářsky významných takových druhů. Důraz byl položen především na průchod modernizované trasy přírodní památkou Královská obora v parku Stromovka.

2. Zadání

Práce byly zadány projektantem záměru, společností METROPROJEKT Praha, a.s. v březnu 2019 s cílem zjistit aktuální stav bioty a ekosystémů v souvislosti se zdvoukolejněním stávající železniční trati, včetně otevření stávajícího dejvického tunelu.

Cílem je mj. provést botanický průzkum lokality navržené stavby a zjistit, zda se na lokalitě nenachází zvláště chráněné druhy rostlin podle přílohy č. II Vyhlášky Ministerstva životního prostředí České republiky č.395/1992 Sb. ve znění vyhl. č. 175/2006 Sb. Dále ověřit výskyt přírodních biotopů v rámci zájmového území záměru.

S ohledem na řešení tunelových variant ve směru dále na Dejvice práce pokračovaly v roce 2020.

3. Geobotanická a fytogeografická charakteristika lokality

Zájmové území se nachází z hlediska biogeografického členění v hercynské podprovincii v rámci kontinentální biogeografické oblasti.

Řešené území spadá do širokého pásu tzv. přechodových prostorů západně od Prahy, ve kterých není jednoznačně reprezentativně definován žádný bioregion. Jde o přechodové území, ohraničené ze severu až severozápadu bioregionem č. 1.2. Řipským, od jihozápadu bioregionem 1.18. Karlštejským (viz Culek M. a kol., 1995).

Fytogeograficky náleží do oblasti termofytika, fytogeografického obvodu České termofytikum, fytogeografického okresu Pražská plošina. Potenciálně přirozenou vegetací podle Neuhäuslové et.al. (1998) je černýšová dubohabřina (*Melampyro nemorosi-Carpinetum*) až lipová doubrava (*Tilio - Betuletum*). Vegetační stupeň dle Skalického (1988) suprakolinní.

¹ viz IS EIA na www.cenia.cz, kód záměru MZP219

4. Stručný popis lokality

Jde o průchod urbanizovaným územím s využitím koridoru stávající trati z Prahy 7 od Výstaviště do Prahy 6 po žst. Praha-Dejvice.

Vstup do území od Výstaviště je urbanizovaným prostorem, s převahou biotopu X1 kolem kolejiště a náspového tělesa, přecházejícího do polozářezu. Lokálně lze dokladovat prvky ruderních lad biotopu X7B.

Urbanizované území se táhne v celém profilu trati procházející Stromovkou v částečně opevněném zářezu po dejvický tunel, částečně do něho spadají i plochy pod zdí při samém jižním okraji areálu Stromovky mezi tratí a ulicemi Gerstnerova a Umělecká. Trať prochází jako urbanizované území Stromovkou částečně opevněným zářezem (k mostku komunikace k Výstavišti), dále polozářezem (zářez k jihu, svah k severu do centrální části parku) téměř až k dejvickému tunelu. Ze severní strany v úseku k mostku (cesta do prostoru Výstaviště) je zářez lemován zdí.

Jižně od trati k ulici Gerstnerova, areálu AVU a ulici Nad Královskou oborou jde o parkovou plochu biotopu X13 Nelesní stromové výsadby mimo sídla s tím, že pod Gerstnerovou ulicí jsou lokalizovány i plochy ruderních lad biotopu X7B, zatímco v parkové úpravě pod ulicí Nad Královskou oborou se nacházejí i intenzivně kosené travnaté plochy. Místně lze dokladovat i prvky biotopu L3.1 hercynských dubohabřin. Severně od trati směrem do centrální části parku Stromovka jde opět o parkové úpravy biotopu X13, v kontaktu s tratí mimo porosty dřevin s podílem intenzivně kosených travnatých ploch.

Plocha nad dejvickým tunelem s dendrologickou sbírkou je charakteristickou parkovou úpravou biotopu X13 s podílem intenzivně kosených ploch. Svah do Stromovky vykazuje opět podíl prvků biotopu hercynských dubohabřin L3.1 a enkláv s nálety dřevin biotopu X12A.

Urbanizované území podél trati pokračuje za výjezdem z tunelu až po žst. Praha-Dejvice, včetně úseku podél rezidenčních zahrad ulic Na Zátorce a Slavíčkova. Prostor železniční stanice je silně urbanizovaným územím biotopu X1 od zpevněných ploch, kolejišť, budov až po parkové úpravy mezi parkovištěm a ulicí Dejvickou.

Podél pokračování trati od dejvického tunelu po žst. Praha-Dejvice lze v rámci urbanizovaného území místně dokladovat plochy náletů pionýrských dřevin biotopu X12B s podílem ruderních keřů biotopu X8.

Stěžejním aspektem řešeného území jsou tak mimolesní porosty dřevin, které byly podrobně vyhodnoceny samostatným dendrologickým průzkumem (Hamerník J., 10/2020, aktualizace 02/2021), do průzkumu jsou převzaty pouze druhové údaje.

Řešené území prochází jižním okrajem přírodní památky Královská obora a trať odděluje malou jižní část a v blízkosti specificky vymezeného OP této přírodní památky. Současná trať prochází při okraji jižní části Stromovky do okolí zapojeným zářezem v délce cca 800 m, jihozápadní část parku (a celé PP) stávající trať podchází tunelem.

5. Metodika

V řešeném území bylo hlavním cílem posouzení stavu flóry a vegetace. V území se nevyskytují výrazně heterogenní porosty, proto nebyly řešeny samostatné dílčí lokality jako jednoznačně vegetačně specifikované segmenty. Dílčí lokality byly vylišeny jen geograficky: Stromovka jižně od trati, Stromovka severně od trati, Stromovka park nad tunelem, úsek trati Bubeneč: dejvický tunel – ulice U Vorlíků, úsek trati Dejvice: ulice U Vorlíků – žst. Praha-Dejvice. Byl proveden kvalitativní průzkum se zápisem zjištěných druhů v porovnání s komplexním průzkumem Dr. Faltys (Macháček M., Faltys V., 01/2008).

V průběhu všech terénních šetření byla pořizována fotodokumentace.

6. Vlastní výsledky průzkumu

A. Fytocenologický průzkum

V rámci floristických šetření byla provedena inventarizace potenciálního výskytu přírodních biotopů (lesních či lučních, mokřadní enklávy k trati nezasahují) s tím, že řešené území takové biotopy neobsahuje.

A. Přírodní biotopy

Přírodní biotopy v souvislých plochách či dílčích enklávách nebyly v řešeném území doloženy. V prvcích lze v plochách jižně od trati při okraji parku pod ulicí Nad Královskou oborou, případně ve svahu kolem bubenečského portálu dejvického tunelu doložit prvky hercynských dubohabřin biotopu L3.1.

B. Biotopy silně ovlivněné nebo vytvořené člověkem

X1 Urbanizovaná území

Doložen v koridoru kolejiště a tělesa trati v celé délce dotčeného úseku, dále zasahuje na JV Stromovky jižně od trati a jejího oblouku ke zdi pod ulicí Gerstnerova. Jako dominantní lze dokladovat pro železniční stanici Praha-Dejvice s bezprostředním okolím.

X5 Intenzivně obhospodařované louky

Jde spíše o intenzivně kosené travní či bylinotravní porosty v parkových plochách mimo porosty vysázených (nebo i náletových) dřevin, zejména v JZ části parku pod ulicí Nad Královskou oborou, převažující prostory nad dejvickým tunelem a severně od trati směrem do centrální části Stromovky téměř v kontaktu mimo porosty dřevin.

X6 Antropogenní plochy se sporadickou vegetací mimo sídla

Jen sporadicky při vstupu trati do Stromovky nad ulicí Strojnickou.

X7B Ruderální bylinná vegetace mimo sídla – ostatní porosty (bez ochranně významných druhů)

Místně v JV části Stromovky pod ulicí Gerstnerova, v prvcích podél trati na svazích zářezů nebo náspů se zesilujícím podílem v pokročilém vegetačním období, přesah podél trati mimo Stromovku kolem areálu Sparty a západně od křížení ulice Pelléova.

X8 Ruderální křoviny

V příměsí nebo lokálně i v převaze v kompaktních porostech náletových dřevin JZ od dejvického portálu tunelu mezi tratí a ulicí Nad Královskou oborou po přemostění ulice Korunovační, dále jižně od trati ke komínu u haly Královka a podél trati až pod stadion AC Sparta.

X12B Nálety pionýrských dřevin – ostatní porosty

Většinový podíl v kompaktních náletových porostech JZ od dejvického portálu tunelu mezi tratí a ulicí Nad Královskou oborou po přemostění ulice Korunovační, dále jižně od trati ke komínu u haly Královka, podél trati kolem stadionu AC Sparta až ke křížení ulice U Vorlíků. Minoritně plochy ve svahu kolem bubenečského portálu dejvického tunelu ve Stromovce.

X13 Nelesní stromové výsadby mimo sídla

Dominantní plochy parkových úprav Stromovky, zasahujících bezprostředně až k samotnému traťovému tělesu. Okrajové linie podél trati tvořeny převážně javory, jasany; severně od trati (východně od mostku komunikace k Výstavišti) i duby. Kvalitní jedinci i v zahradách objektů v ulici Slavíčkova nebo ulici Na Zátorce.

B. Floristický průzkum

Dílčí lokality průzkumu byly vylišeny jen geograficky:

- Lokalita č. 1** Stromovka jižně od trati. *Ve východní části kombinace urbanizovaného území biotopu X1 s podílem biotopu X6 a ruderálních lad biotopu X7B, v porostech dřevin biotopu X13 dominantní javory, jasan. Travnaté plochy potlačeny, méně udržované plochy, výrazně stinné. V západní části kvalitní parková úprava X13 s podílem kosených travnatých ploch, ke svahu zářezu trati ruderalizace. V ploše prvky hercynských dubohabřin biotopu L3.1. Děleno několika zpevněnými pochůznými komunikacemi.*
- Lokalita č. 2** Stromovka severně od trati. *Ve východní části parková úprava biotopu X13, v koruně zářezu trati zeď. Lokálně travní prvky, mírně zvlněný terén. Příměs dubu letního. Místně prvky ruderálních lad biotopu X7B. Západní část mezi mostem a tunelem na koruně svahu směrem do centrální části, okraj tělesa trati ruderalizovaný, zejména v pokročilejším vegetačním období. K tělesu trati mezi depresí s občasnou strouhou a mostkem zasahují úsekem Rudolfovy štoly a mostkem do blízkosti tělesa trati místně zasahují kosené travní a bylinotravní plochy.*
- Lokalita č. 3** Stromovka park nad tunelem. *Kompaktní, tělesem trati nefragmentovaná část parkových úprav v řešeném území, na části dendrologická sbírka (např. asijské javory *Acer cappadocicum*, stříhanolistý javor mléč (*Acer platanooides* cv. *Dissectum*), panašovaný javor klen (*Acer pseudoplatanus* cv. *Leopoldii*), dále jasan pensylvánský (*Fraxinus pennsylvanica*) a jeho pestrolistá forma (*F. pennsylvanica* cv. *Aucubifolia*); dalších dřevin například javor babyka (*Acer campestre*) a dřezovec trojtrnný (*Gleditsia triacanthos* v ose tunelu). Dále kosené travnaté plochy. Ve svahu kolem dejvického portálu i prvky hercynských dubohabřin biotopu L3.1.*
- Lokalita č. 4** úsek trati Bubeneč: dejvický tunel – ulice U Vorlíků, *trať prochází po přemostění Korunovační ulicí v hlubokém zářezu, svah zářezu částečně pokračuje až kolem areálu AC Sparta téměř ke křížení s ulicí u Vorlíků. Urbanizované území biotopu X1, lokálně enklávy s ruderálními lady, prudké svahy s kompaktními nálety dřevin biotopu X12 a místně s proměnným podílem ruderálních křovin biotopu X8. V tomto úseku trať prochází podél JV okraje zahrad domů v ulici Na Zátorce s kvalitnějšími stromy.*
- Lokalita č. 5** úsek trati Dejvice: Ulice U Vorlíků – žst. Praha-Dejvice. *Trať víceméně v úrovni terénu, silně urbanizované území biotopu X1, plochy s ruderálními lady biotopu X7B a sporadické vegetace biotopu X6. Západně od ulice U Vorlíků v zahradě silnější lípy a jasan. V tomto úseku trať prochází podél jižního okraje zahrad domů ve Slavičkově ulici (zde v zahradě domu č. 15 památný dub letní „Dub v ulici Slavičkova“) s řadou hodnotných dřevin.*

Seznam zjištěných druhů rostlin

U ochrannářsky významných druhů jsou vypsány kategorie ohrožení, a to podle dokumentů v následujícím pořadí:

§ – Vyhláška Ministerstva životního prostředí ČR č. 395/1992 Sb., ve znění vyhl. č. 175/2006 Sb.

Kategorie zvláště chráněných druhů:

SO – druh silně ohrožený²

² Druhy kategorií kriticky ohrožené a ohrožené dokladovány nebyly, nebyly dokladovány ani výskyty původních druhů kategorie silně ohrožených. Dokladován byl pouze nepůvodní výskyt jediného druhu kategorie silně ohrožených.

Modernizace tratí Praha-Výstaviště (mimo) – Praha-Dejvice (včetně)
BIOLOGICKÝ PRŮZKUM – závěrečná zpráva; BOTANICKÝ PRŮZKUM

P01 – Procházka F. [ed.] (2001): Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000). – Příroda, Praha, 18: 1–166.

Kategorie ohrožených druhů:

- C1 – kriticky ohrožené druhy
- C2 – silně ohrožené taxony
- C3 – ohrožené taxony
- C4a – vzácnější vyžadující pozornost – méně ohrožené

G12 – Grulich V. (2012, ed.): Červený seznam cévnatých rostlin České republiky (Red List of vascular plants of the Czech Republic: 3rd edition). – Preslia 84: 631–645

Kategorie ohrožených druhů:

- C1 – kriticky ohrožené druhy
- C2 – silně ohrožené taxony
- C3 – ohrožené taxony
- C4a – vzácnější vyžadující pozornost – méně ohrožené

G17 – Grulich V., Chobot K. (2017, eds): Červený seznam cévnatých rostlin ČR. – Příroda, AOPK ČR, Praha, 35: 75-132. kategorie ohrožených druhů:

Použité kategorie:

- EN – druh ohrožený (ve smyslu původních C2, ale i C1 druhů)
- VU – druh zranitelný (ve smyslu původních C3 – taxon ohrožený)
- NT – druh téměř ohrožený (ve smyslu původních C4a)
- LC – autochtonní taxony dříve neklasifikované, či dříve řazené do C3 a C4a s vyšším počtem stabilních populací, v současné době spíše přibývají
- DD – rozšíření je nedokonale prozkoumané.

Nomenklatura cévnatých druhů rostlin je podle Kubát a kol. (2002).

Souhrnně bylo v řešeném území během obou vegetačních sezón let 2019 a 2020 zjištěno 144 druhů cévnatých rostlin. Byl doložen výskyt jediného zvláště chráněného druhu (zvýrazněno **tučně podtrženo**), jde ale o nepůvodní, vysazený jedinec, nikoli o přirozený výskyt. Dále byl potvrzen v 1 ex. výskyt jediného dalšího druhu červených seznamů (**tučně**) mimo uvedený druh zvláště chráněný.

Vysvětlivky ke značkám za českým jménem druhu

"+" - druh cizího původu, zavlečený nebo zplanělý

"++" - druh vysazovaný, výjimečně zplaňující

(+) - druh domácí, často vysazovaný či vysévaný

druhy domácí jsou bez výše uvedených značek

Zvláště chráněné druhy a druhy červených seznamů jsou označeny dle příslušných kategorií.

Acer campestre - javor babyka : 2

Acer cappadocicum - javor kapadocký ++ : 3

Acer platanoides - javor mléč (+) : 1, 2, 3

Acer platanoides cv. *Dissectum* - javor mléč stříhanolistý ++ : 3

Acer pseudoplatanus - javor klen (+) : 1, 3, 4

Acer pseudoplatanus cv. *Leopoldii* - javor klen Leopoldův ++ : 3

Acer saccharinum - javor stříbrný (+): 1

Acer tataricum - javor tatarský ++ : 4

Adoxa moschatellina - pižmovka mošusová : 4

Aegopodium podagraria - bršlice kozí noha : 1, 4, 5

Aesculus hippocastanum - jírovec maďal ++ : 2, 5

Achillea millefolium agg. - řebríček obecný : 1, 2, 4, 5

Ajuga reptans - zběhovec plazivý : 2, 5

Alliaria petiolata - česnáček lékařský : 1, 2, 3, 4

Anemone nemorosa - sasanka hajní : 1, 4

Anthriscus sylvestris - kerblík lesní : 1, 2, 4, 5

Arabidopsis thaliana - huseníček rolní : 5

Modernizace trati Praha-Výstaviště (mimo) – Praha-Dejvice (včetně)
BIOLOGICKÝ PRŮZKUM – závěrečná zpráva; BOTANICKÝ PRŮZKUM

Arctium lappa - lopuch větší : 5
Arctium minus - lopuch menší : 4, 5
Arctium tomentosum - lopuch plstnatý : 1, 3, 5
Arenaria serpyllifolia agg. - písečnice douškolistá : 5
Arrhenatherum elatius - ovsík vyvýšený : 2, 4
Artemisia vulgaris - pelyněk černobýl : 1, 4, 5
Aster novi-belgii agg. - hvězdnice novobelgická + : 4
Ballota nigra - měrnice černá : 1, 2, 3, 5
Barbarea vulgaris - barborka obecná : 1, 4
Bellis perennis - sedmikráska chudobka : 1, 2, 3, 4, 5
Berteroa incana - šedivka šedivá : 5
Betula pendula - bříza bělokorá : 4, 5
Brachypodium sylvaticum - válečka lesní : 1
Brassica napus - brukev řepka ++ : 2, 5
Bromus inermis - sveřep bezbranný : 2, 4, 5
Calamagrostis epigejos - třtina křovištní : 1, 2, 4
Campanula rapunculoides - zvonek řepkovitý : 1
Capsella bursa-pastoris - kokoška pastuší tobolka : 1, 2, 3, 4, 5
Cardaria draba - vesnovka obecná : 2, 4, 5
Carpinus betulus – habr obecný : 2, 3
Cichorium intybus - čekanka obecná : 5
Cirsium arvense - pcháč rolní : 4, 5
Cirsium vulgare - pcháč obecný : 5
Clematis vitalba - plamének plotní + : 4
Convolvulus arvensis - svlačec rolní : 4
Conyza canadensis - turanka kanadská + : 1, 4, 5
Crataegus sp. - hloh : 2
Crepis biennis - škarda dvouletá : 2, 4
Crepis foetida subsp. *rhoadifolia* - škarda smrdutá mákolistá : 4
Dactylis glomerata - srha laločnatá (+) : 1, 2, 4, 5
Elytrigia repens - pýr plazivý : 1, 4
Epilobium ciliatum - vrbovka žláznatá + : 1, 2
Erigeron annuus agg. - turan(hvězdník) roční : 4, 5
Erysimum cheiranthoides - trýzel cheirovitý : 2, 5
Fallopia dumetorum - opletka křovištní : 4
Ficaria verna subsp. *bulbifera* - orsej jarní hlíznatý : 1, 2, 3
Forsythia sp. - zlatice (++) : 3
Fraxinus excelsior - jasan ztepilý : 1, 2, 4, 5
Fraxinus pennsylvanica - jasan pensylvánský ++ : 3
Gagea lutea - křivatec žlutý : 2, 4
Gagea pratensis - křivatec luční : 2, 3
Galeopsis pubescens - konopice pýřitá : 61
Galinsoga parviflora - pět'our maloúborný + : 1, 4
Galinsoga quadriradiata - pět'our srstnatý + : 1, 4, 5
Galium aparine - svízel přitula : 1, 4
Geranium robertianum - kakost smrdutý : 1, 2, 3, 4
Geum urbanum - kuklík městský : 1, 2, 4, 5
Gleditsia triacanthos - dřezovec trojtrnný ++ : 3
Glechoma hederacea - popenec obecný : 2, 3
Hedera helix - břečťan popínavý (+) : 1, 2, 3
Hieracium laevigatum - jestřábník hladký : 2, 4
Hieracium sabaudum - jestřábník savojský : 1
Hordeum murinum - ječmen myší : 2, 4, 5
Hypericum perforatum - třezalka tečkovaná : 4
Chaerophyllum aromaticum - krabilice zápašná : 3
Chaerophyllum temulum - krabilice mámivá : 3
Chelidonium majus - vlašovičník větší : 1, 2, 4
Chenopodium album - merlík bílý + : 5
Chenopodium strictum - merlík tuhý + : 5
Impatiens parviflora - netýkavka malokvětá + : 1, 3
Lactuca serriola - locika kompasová : 5

Modernizace trati Praha-Výstaviště (mimo) – Praha-Dejvice (včetně)
BIOLOGICKÝ PRŮZKUM – závěrečná zpráva; BOTANICKÝ PRŮZKUM

Lamium album - hluchavka bílá : 2, 3, 5
Larix decidua - modřín opadavý + : 1
Leontodon autumnalis - máchelka podzimní : 2, 4, 5
Lepidium rudemale - řeřicha rumní + : 4
Ligustrum vulgare - ptačí zob obecný: 4
Lolium perenne - jilek vytrvalý (+) : 1, 2, 3, 4, 5
Lonicera tatarica - zimolez tatarský + : 2, 3
Lycium barbarum - kustovnice cizí + : 2
Lysimachia nummularia - vrbina penízková : 2, 3,
Moehringia trinervia - mateřka trojžilná : 2, 3, 4
Mycelis muralis - mléčka zední : 1, 2, 4, 5
Myosotis arvensis - pomněnka rolní : 4, 5
Ornithogalum kochii - snědek Kochův : 2, 3
Parthenocissus inserta - loubinec popínavý + : 4
Philadelphus coronarius - pustoryl věncový ++ : 3
Plantago lanceolata - jitrocel kopinatý : 2, 3
Plantago major - jitrocel větší : 1, 2, 3, 4, 5
Poa annua - lipnice roční : 2, 3, 4
Poa compressa - lipnice smáčkutá : 4, 5
Poa nemoralis - lipnice hajní : 1, 2, 3
Poa pratensis - lipnice luční (+) : 2, 3
Polygonum arenastrum - truskavec obecný : 4
Polygonum aviculare agg. - truskavec ptačí : 3, 4
Populus canadensis - topol kanadský (+) : 4
Potentilla reptans - mochna plazivá : 4
Prunus avium - třešeň ptačí (+) : 2, 4, 5
Prunus mahaleb - mahalebka obecná : 4
Quercus cerris - dub cer (+) : 1
Quercus robur - dub letní (+) : 1, 2, 4
Ranunculus acris - pryskyřník prudký : 1, 2,
Ranunculus repens - pryskyřník plazivý : 1, 2, 4, 5
Raphanus raphanistrum - ředkev ohnice : 4, 5
Reseda lutea - rýt žlutý : 5
Robinia pseudacacia - trnovník akát + : 1, 2, 4
Rorippa sylvestris - rukev lesní : 4
Rubus caesius agg. - ostružiník ježíník : 4, 5
Rumex acetosa - šťovík kyselý : 1, 2, 3
Rumex obtusifolius - šťovík tupolistý : 2, 4
Sambucus nigra - bez černý : 1, 2, 4
Saponaria officinalis - mydlice lékařská : 5
Sedum hispanicum - rozchodník španělský: 1
Senecio vulgaris - starček obecný : 4, 5
Setaria pumila - bér sivý + : 4
Sisymbrium officinale - hulevník lékařský + : 1, 3, 4
Solanum decipiens - lilek vlnatý + : 4
Solanum nigrum - lilek černý + : 4
Solidago canadensis - celík kanadský + : 4, 5
Symphoricarpos albus - pámelník bílý ++ : 4
Syringa microphylla - šeřík malolistý ++ : 3
Syringa vulgaris - šeřík obecný ++ : 1, 2, 3, 4
Tanacetum vulgare - vratič obecný : 1, 4, 5
Taraxacum sect. *Ruderalia* - smetanka lékařská : 1, 2, 3, 4, 5
Taxus baccata - tis červený : §2/SO, C3, C3, VU - 2
Tilia cordata - lípa srdčitá (malolistá)
Trifolium repens - jetel plazivý (+) : 2, 3, 5
Tripleurospermum inodorum - heřmánek nevonný + : 4, 5
Tussilago farfara - podběl léčivý : 4
***Ulmus laevis* - jilm vaz : C4a, C4a, LC - 1**
Urtica dioica - kopřiva dvoudomá : 1, 2, 4
Verbascum thapsus - divizna malokvětá : 5
Veronica chamaedrys - rozrazil rezekvítek : 2, 3

Modernizace trati Praha-Výstaviště (mimo) – Praha-Dejvice (včetně)
BIOLOGICKÝ PRŮZKUM – závěrečná zpráva; BOTANICKÝ PRŮZKUM

Veronica sublobata - rozrazil laločnatý : 1, 2, 3, 4

Vicia cracca - vikev ptačí : 4, 5

Viola arvensis - violka rolní : 5

Viola odorata - violka vonná + : 2, 3

Viola reichenbachiana - violka lesní : 2, 3

Ochranářsky významné druhy rostlin

Druhy zvláště chráněné

Byl zjištěn jediný druh v kategorii druhů silně ohrožených. Druhy kategorií kriticky ohrožených či ohrožených na žádné z řešených dílčích lokalit zjištěny nebyly.

Druhy silně ohrožené [§2/SO, C3, C3, VU]

Taxus baccata L. - tis červený

Zjištěn 1 ex. ve svahu v západní části plochy jižně od trati a 1 ex. při severním okraji trati poblíž propustu. V žádném případě se nejedná o autochtonní (původní přírodní) výskyt, takže nejde o místní přirozenou populaci druhu, lze předpokládat kultivary. Jedinci tak nesplňují podmínky zvláštní druhové ochrany.

Druhy obsažené v Červeném seznamu

V předchozí části zmíněný tis červený náleží do kategorie druhů ohrožených [C3] obou červených seznamů, podle nového seznamu (Grulich, Chobot, 2017, eds.) jde o druh zranitelný (VU). Uvedené údaje platí pro autochtonní výskyty druhu (popis nálezů viz výše). Byl zjištěn výskyt dalšího jediného druhu dle červených seznamů.

Další druhy červených seznamů:

Ulmus laevis L. – jilm vaz [C4a, C4a, LC]

Zjištěn 1 ex. se sníženou vitalitou v porostu pod Gerstnerovu ulicí.

7. Závěry

K průzkumu vegetace:

V řešeném území jsou prakticky výhradně zastoupeny antropogenní biotopy. Přírodní biotopy v souvislých plochách či dílčích enklávách nebyly v řešeném území doloženy. V prvcích lze v plochách jižně od trati při okraji parku pod ulicí Nad Královskou oborou, případně ve svahu kolem bubenečského portálu dejvického tunelu doložit prvky hercynských dubohabřin biotopu L3.1.

Byly doloženy plochy s výskytem antropogenních biotopů:

X1 Urbanizovaná území

Doložen v koridoru kolejiště a tělesa trati v celé délce dotčeného úseku, dále zasahuje na JV Stromovky jižně od trati a jejího oblouku ke zdi pod ulicí Gerstnerova. Jako dominantní lze dokladovat pro železniční stanici Praha-Dejvice s bezprostředním okolím.

X5 Intenzivně obhospodařované louky

Jde spíše o intenzivně kosené travní či bylinotravní porosty v parkových plochách mimo porosty vysázených (nebo i náletových) dřevin, zejména v JZ části parku pod ulicí Nad Královskou oborou, převažující prostory nad dejvickým tunelem a severně od trati směrem do centrální části Stromovky téměř v kontaktu mimo porosty dřevin.

X6 Antropogenní plochy se sporadickou vegetací mimo sídla

Jen sporadicky při vstupu trati do Stromovky nad ulicí Strojnickou.

X7B Ruderální bylinná vegetace mimo sídla – ostatní porosty (bez ochranné významnosti druhů)

Místně v JV části Stromovky pod ulicí Gerstnerova, v prvcích podél trati na svazích zářezů nebo náspů se zesilujícím podílem v pokročilém vegetačním období, přesah podél trati mimo Stromovku kolem areálu Sparty a západně od křížení ulice Pelléova.

X8 Ruderální křoviny

V příměsí nebo lokálně i v převaze v kompaktních porostech náletových dřevin JZ od dejvického portálu tunelu mezi tratí a ulicí Nad Královskou oborou po přemostění ulice Korunovační, dále jižně od trati ke komínu u haly Královka a podél trati až pod stadion AC Sparta.

X12B Nálety pionýrských dřevin – ostatní porosty

Většinový podíl v kompaktních náletových porostech JZ od dejvického portálu tunelu mezi tratí a ulicí Nad Královskou oborou po přemostění ulice Korunovační, dále jižně od trati ke komínu u haly Královka, podél trati kolem stadionu AC Sparta až ke křížení ulice U Vorlíků. Minoritně plochy ve svahu kolem bubenečského portálu dejvického tunelu ve Stromovce.

X13 Nelesní stromové výsadby mimo sídla

Dominantní plochy parkových úprav Stromovky, zasahujících bezprostředně až k samotnému traťovému tělesu. Okrajové linie podél trati tvořeny převážně javory, jasany; severně od trati (východně od mostku komunikace k Výstavišti) i duby. Kvalitní jedinci i v zahradách objektů v ulici Slavičkova nebo ulici Na Zátorce.

K průzkumu flóry:

Souhrnně bylo v řešeném území během obou vegetačních sezón let 2019 a 2020 zjištěno 144 druhů cévnatých rostlin. Byl doložen výskyt jediného zvláště chráněného druhu, jde ale o nepůvodní, vysázené jedince, nikoli o přirozený výskyt. Kromě dvou jedinců tisu červeného byl zjištěn výskyt jediného dalšího druhu evidovaného v červených seznamech mimo jediný výše uvedený druh zvláště chráněný.

Byl dokladován jediný zvláště chráněný druh dřeviny tis červený (*Taxus baccata*), vyhláškou zařazený v kategorii silně ohrožených druhů (§2), přičemž v parku jde o evidentně nepůvodní výskyt jedinců z výsadeb, neodpovídající podmínkám přirozeného výskytu.

Tento druh je zároveň zařazen mezi druhy červených seznamů jako druh ohrožený v kategorii [C3], podle mezinárodní klasifikace dle Grulich a Chobota (2017) jako druh zranitelný (VU). Tato klasifikace platí opět jen pro přirozené výskyty. Z dalších druhů byl v porostu pod Gerstnerovou ulicí doložen jediný ex. jilmu vazu [C4a, C4a, LC] s výrazně sníženou vitalitou.

Biodiverzitu nejen řešených území ohrožuje i výskyt několika zjištěných invazivních taxonů.

Netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*) – v okolí trati jižně a kolem portálu (vzhledem k biologii druhu nevyžaduje managementová opatření)

Trnovník akát (*Robinia pseudacacia*) - druh roste řídce v náletech podél trati, několik ex. i v blízkosti trati ve Stromovce (vzhledem k jeho zmlazování a rychlému šíření je žádoucí tento druh likvidovat).

Celík kanadský (*Solidago canadensis*) - roste v rudérálních ladech podél trati při jejím průchodu zastavěnou částí mimo Stromovku. Vzhledem k velké tvorbě nažek a možnosti rychlého šíření je žádoucí expanzi druhu tlumit.

Z polohy koridoru modernizované trati vyplývá, že tato modernizace bude vyžadovat zásah do ke stávající trati přiléhajících částí přírodní památky Královská obora. Těžiště zásahu s lokální významností se týká především porostů dřevin, z tohoto důvodu je nutno důsledně respektovat výstupy dendrologického průzkumu (Hamerník J., 10/2020, aktualizace 02/2021) a kácení redukovat na reálně odůvodnitelný minimální rozsah. Z hodnocení flóry a vegetace lze dovodit, že navrhované stavební aktivity neovlivní negativně druhovou a biotopovou diverzitu stavbou dotčeného území, poněvadž nejsou dotčeny žádné souvislé plochy nebo enklávy přírodních biotopů.

Z floristického a vegetačního hlediska není nutno vůči navržené poloze záměru vznášet zásadní námítky, je však účelné v rámci vlastní výstavby maximálně chránit stávající vzrostlé stromy, tedy případná kácení omezit jen na nejnutnější prokazatelně doloženou míru (i mimo PP Královská obora). V této souvislosti zajistit především důslednou ochranu památného dubu letního v zahradě domu Slavičkova 15.

Podklady a literatura:

1. Culek M. (1995, ed.): Biogeografické členění České republiky. Praha, Enigma..
2. Filipov P., Grulich V., Hájek M., Kocourková J., Kočí M., Lustyk P. [2016, eds.], Příručka hodnocení biotopů. – AOPK ČR, Praha.
3. Grulich V. (2012, ed.): Red List of vascular plants of the Czech Republic: 3rd edition. – Preslia 84: 631–645
4. Grulich V. Chobot K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky (Cévnaté rostliny). – Příroda, AOPK ČR, Praha, 35: 1-178.
5. Guth J. [ed.] (2002): Praktické a metodické poznámky ke klasifikaci biotopů (při mapování biotopů pro soustavy NATURA 2000 a SMARAGD). Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.
6. Háková, A., Klauisová, A. et Sádlo, J. [eds.] (2004): Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000. Praha: PLANETA XII, MZP ČR, 3/2004 – 2. část.
7. Hamerník J. (2020): Modernizace trati Praha-Výstaviště (mimo) – Praha-Dejvice (vč.). Dendrologický průzkum. Ing. Jan Hamerník, Ph.D., Příbyslav, říjen 2020 (aktualizace únor 2021)
8. Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V., Lustyk P. (2010, eds.): Katalog biotopů České republiky. AOPK ČR, Praha, 447 str.
9. Kubát K., Hrouda L., Chrtek J. jun., Kaplan Z., Kirschner J., Štěpánek J. (2002, eds.): Klíč ke květeně České republiky. Academia, Praha, 928 str.
10. Kubíková J., Ložek V., Šprýhar P. a kol. (2005): Chráněná území ČR, svazek XII. In: Mackovčín P., Sedláček M. (eds.): chráněná území ČR. AOPK ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 304 str.
11. Macháček M., Faltys V. (2008): Modernizace trati Praha-Kladno s připojením letiště Ruzyně – I. etapa. Biologický průzkum, závěrečná zpráva. RNDr. Milan Macháček – EKOEX JIHLAVA, leden 2008. Příloha č. 7 Oznámení v rozsahu Dokumentace (viz IS EIA na www.cenia.cz, kód záměru MZP219)
12. Macháček M. (2017): Modernizace trati Praha-Bubny (včetně) – Praha-Výstaviště (včetně). Biologický průzkum/Aktualizace, podklad pro Dokumentaci pro územní řízení. RNDr. Milan Macháček – EKOEX JIHLAVA, říjen 2017.
13. Neuhäuslová Z. et al. (1998) : Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. - Academia, Praha.
14. Procházka F. (2001, ed.): Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000). - Příroda, Praha, 18:1-166.
15. Mach J., Pojer P., Plesník J., Hošek M., Dušek J. et Trubačiková R. (2016): Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2016–2025. – Ministerstvo životního prostředí ČR, Praha.
16. Pyšek, P., Danihelka, J., Sádlo, J., M., Chytrý, M., Jarošík, V., Kaplan, Z., Krahulec, F., Moravcová, L., Pergl, J., Štajerová, K. et Tichý, L. (2012): *Catalogue of alien plants of Czech Republic (2nd edition): checklist update, taxonomic diversity and invasion patterns*. Praha: Preslia 84, s. 155–255.
17. Skalický V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. – In: Hejný S. et Slavík B. [eds.]: Květena ČSSR 1. – Academia Praha: 103-121.
18. Tolasz R. [ed.] (2007): Atlas podnebí Česka. – ČHÚ, Praha, Olomouc, 255 pp.
19. Vyhláška č. 175/2006 Sb. (novelizace vyhl. 395/2002 Sb.)
20. Směrnice 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. – Příloha II.

Dále byly využity informace přístupné na internetových adresách:

<http://www.ochranaprirody.cz>; <http://www.biomonitoring.cz>; <http://www.mapy.cz>; www.praha.eu

Přílohová část

Fotodokumentace

Příloha: Fotodokumentace

Vstup modernizované trati do Stromovky

Lada u zdi pod Gerstnerovou ulicí

Průchod trati JV částí Stromovky

*Porosty a plochy mezi tratí a Gerstnerovou ulicí,
východní část dílčí lokality 1*

Porosty ve východní části u trati, vlevo DL1, vpravo DL2

Porosty ve východní části dílčí lok. 2

Východní vyvýšená část plochy DL 2 s duby

Porosty ve východní části plochy DL 2

Modernizace trati Praha-Výstaviště (mimo) – Praha-Dejvice (včetně)
BIOLOGICKÝ PRŮZKUM – závěrečná zpráva; BOTANICKÝ PRŮZKUM

*Průchod trati západní částí od mostku k tunelu,
vlevo DLI, vpravo DL2*

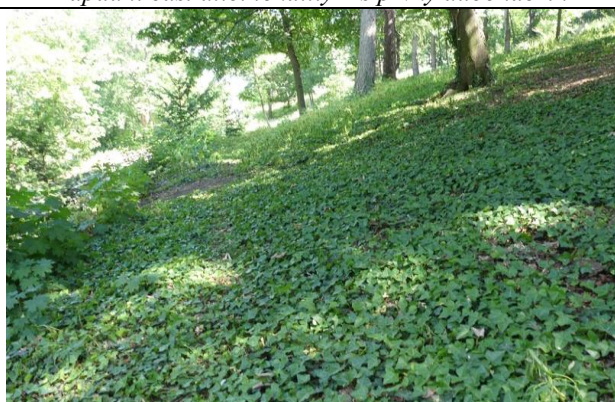
*Část parkové úpravy pod ulicí Nad Královskou oborou,
západní část DL 1*

Západní část dílčí lokality 1 s prvky dubohabřin

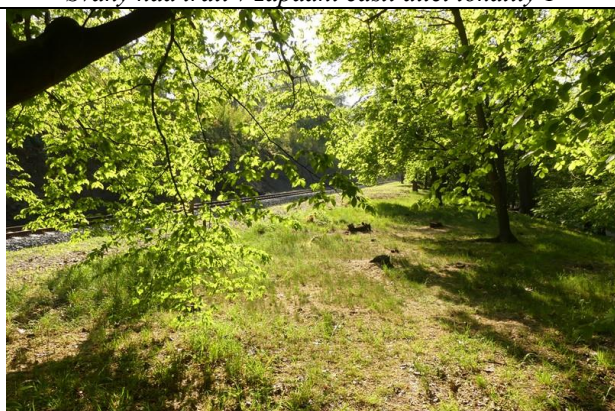
Západní část dílčí lokality 1 nad trati

Svahy nad trati v západní části dílčí lokality 1

Ruderalizace v západní části dílčí lokality 1

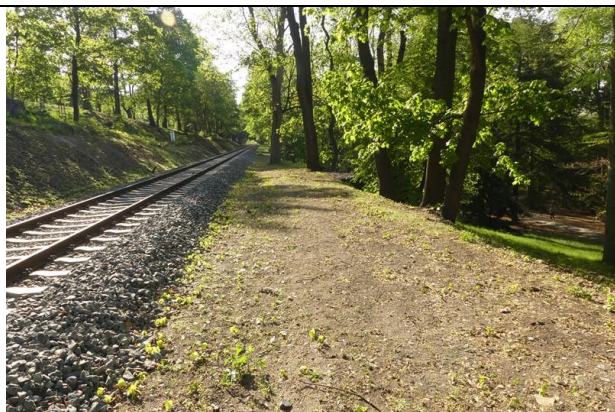

Přilehlá západní část dílčí lokality 2 k trati

Západní část dílčí lokality 2 u trati, stromy ke kácení

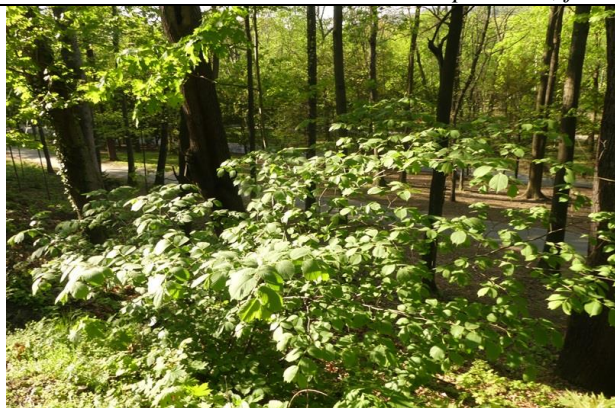
Modernizace trati Praha-Výstaviště (mimo) – Praha-Dejvice (včetně)
BIOLOGICKÝ PRŮZKUM – závěrečná zpráva; BOTANICKÝ PRŮZKUM

Enkláva DL 2 u tělesa trati s ruderálním porostem, jaro

Tatáž enkláva DL 2 s ruderálním porostem, léto

Porosty pod trati severně v rámci dílčí lokality 2

Pohled k portálu tunelu ze Stromovky, vlevo DL1, vpravo DL2

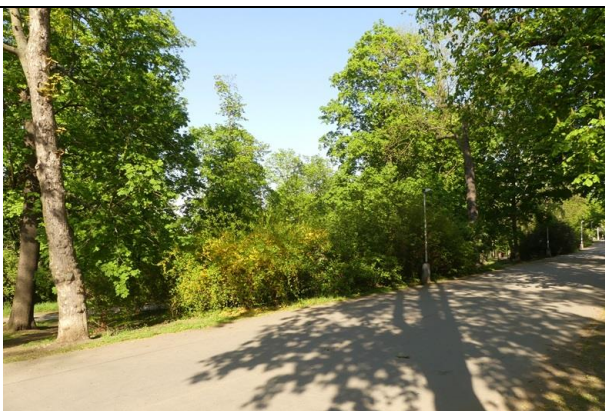
Pohled na portál dejvického tunelu ze Stromovky

Pohled z portálu tunelu do Stromovky, vlevo DL2, vpravo DL1

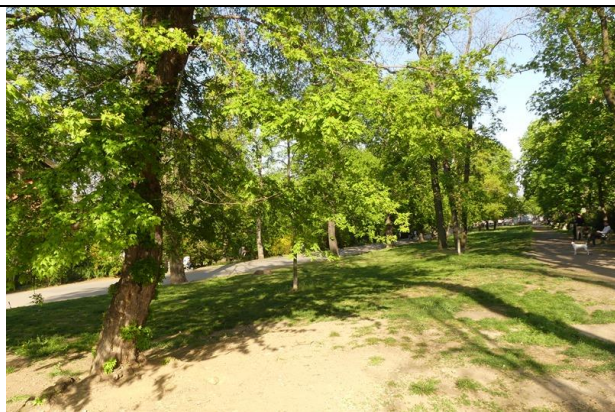

Parková úprava Stromovky nad tunelem, DL 3

Parková úprava Stromovky nad tunelem, DL 3

Modernizace tratí Praha-Výstaviště (mimo) – Praha-Dejvice (včetně)
BIOLOGICKÝ PRŮZKUM – závěrečná zpráva; BOTANICKÝ PRŮZKUM

Parková úprava Stromovky nad tunelem, DL 3

Parková úprava Stromovky nad tunelem, DL 3

Dejvický portál tunelu, výstup do dílčí lokality 4

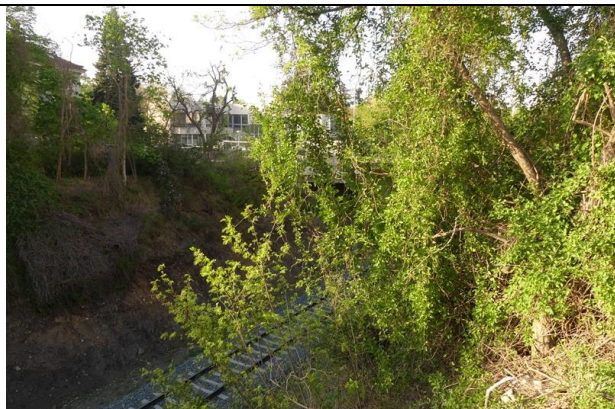
Pohled z dejvického portálu tunelu k mostu ul. Korunovační, dílčí lokalita 4

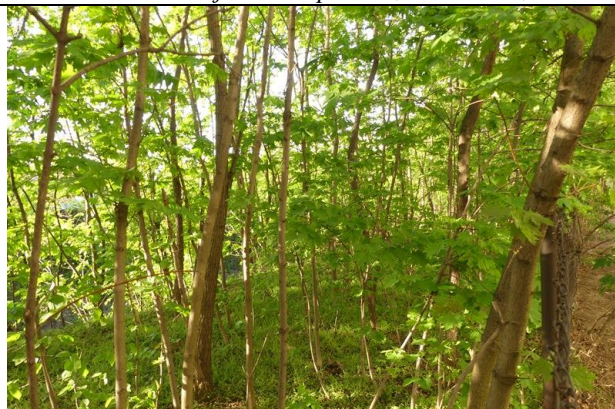
Zářez trati k dejvickému portálu, dílčí lok. 4, jaro

Zářez trati k dejvickému portálu, dílčí lok. 4, léto

Porosty na svazích zářezu trati, dílčí lokalita 4

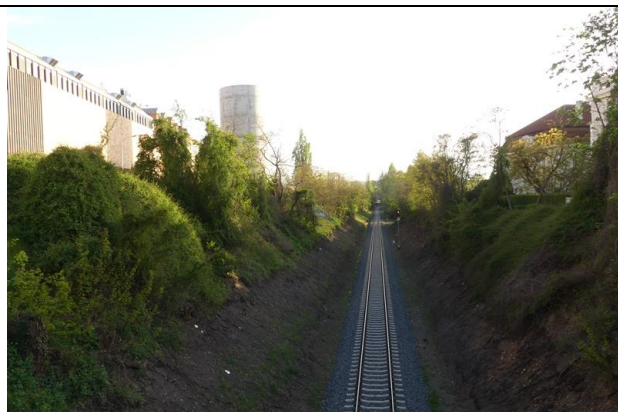

Interiér náletových porostů nad tratí, dílčí lokalita 4

Modernizace trati Praha-Výstaviště (mimo) – Praha-Dejvice (včetně)
BIOLOGICKÝ PRŮZKUM – závěrečná zpráva; BOTANICKÝ PRŮZKUM

Zářez trati mezi ulicemi Korunovační a U Vorlíků, DL 4

Porosty zářezu u areálu AC Sparta, dílčí lokalita 4

Porosty křovinné vegetace pod areálem Sparty, DL4

Porosty pod areálem Sparty, dílčí lokalita 4

Porosty podél trati podél zahrad ulice Za Zátorkou, DL4

Porosty podél trati a zahrad u velvyslanectví Chile, DL4

Plochy se sporadickou vegetací V od přejezdu U Vorlíků, DL4

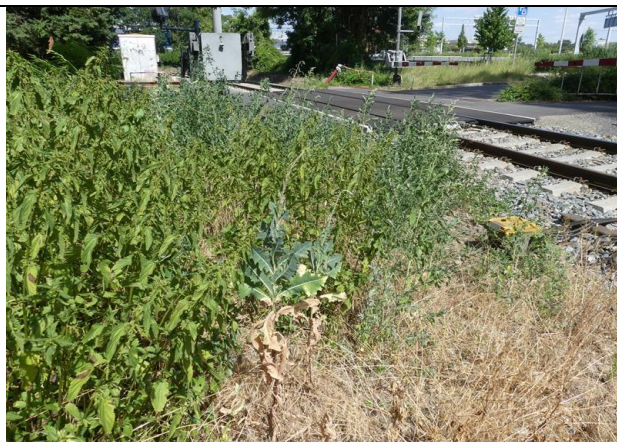

Porosty východně od přejezdu U Vorlíků, DL 4

Modernizace trati Praha-Výstaviště (mimo) – Praha-Dejvice (včetně)
BIOLOGICKÝ PRŮZKUM – závěrečná zpráva; BOTANICKÝ PRŮZKUM

Pohled do dílčí lokality 5 od přejezdu U Vorlíků

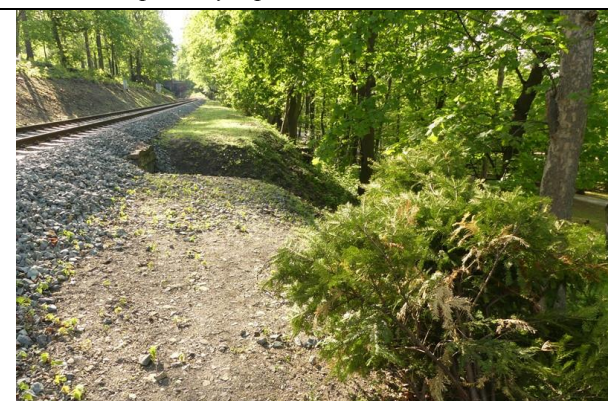
Ruderální lada u přejezdu U Vorlíků, dílčí lok. 5

Javor kapadocký v ploše nad tunelem, Stromovka

Dřezovec trojtrnný v prostoru nad tunelem, Stromovka

Jedinec tisů červeného u trati (DL 2)

Detail tisů červeného pod ulicí Nad Královskou oborou- DLI

Zimolez tatarský v dílčí lokalitě 2

Snědek Kochův v dílčí lokalitě 1

Foto: M. Macháček duben – červenec 2019, duben – červen 2020